

Така негасима любов...

Мені здається, що Марічку Миколайчук я знала завжди. Тріо «Золоті ключі» (Марічка Миколайчук, Валентина Ковальська, Ніна Матвієнко) зазвучало на початку 1970-х і відразу стало дуже популярним. Їхній спів чуємо – і бачимо самих співачок – у славетній «Пропалій грамоті». Він органічно доповнює національну ауру картини. Їхнє виконання українських народних пісень зігрівало душі багатьох українців. А геніальність і харизма коханого чоловіка Марічки – Івана Миколайчука – додає чару цьому мистецькому феномену.

Моє безпосереднє спілкування з Марічкою почалося з кінця 1980-х, після появи моєї статті про Івана Миколайчука в журналі «Київ». А вже в середині 1990-х, коли стартував і взяв розгін журнал «Кіно-Театр», в одному з найперших номерів було вміщено інтерв'ю Катерини Смаглій з Марією Євгенівною, де йшлося про їхню з Іваном молодість, кохання, перші кроки у творчому становленні. Наша рубрика «Заборонена школа» через кілька років переросла у солідне видання «Поетичне кіно: заборонена школа», яке своїми скромними силами нам вдалося підготувати і випустити 2001 року до 60-річчя Івана Миколайчука. На презентації книжки звучали цікаві, неймовірно теплі спогади про Миколайчука Леся Сердюка, Івана Драча, Віталія Юрченка, Галини Стефанової, Людмили Лемєшевої і Марічки Миколайчук. Марія Євгенівна як самобутня особистість і носій пам'яті про Івана Миколайчука постійно залишалася в полі зору журналу. Почавши працювати над монографією «Іван Миколайчук», кілька разів побувала в неї вдома на вулиці Серафимовича (тепер вулиця Івана Миколайчука), і вона охоче розповідала про численну родину свого чоловіка, про деталі його біографії. А скільки людей ділилися спогадами про Івана Миколайчука на сторінках журналу «Кіно-Театр»! Юрій Гармаш, Лесь Сердюк, Ярослав Гаврилюк, Лариса Кадочникова, Іван Гаврилюк, Роман Балаєв, Олександр Горобець. До речі, з Олександром Івановичем, родичем Марічки, головним редактором журналу «Міжнародний туризм», ми спільно готували книгу «Сценарії» Івана Миколайчука, а згодом фотоальбом «Магія любові» в упорядкуванні Марією Євгенівною. Вона подарувала мені два диски із записами виконаних нею буковинських пісень – рідкісних, чудових, проникливо-щемких, записаних Володимиром Івасюком і подарованих талановитому подружжю. Я намагалася не пропускати її виступів, концертів. Зустрічалися ми регулярно і в Чорторії, біля меморіальної хати-музею Миколайчуків, де щороку відзначалися дні народження генія українського кіно. Спогади про наше спілкування незабутні. Пам'ятаємо Вас, дорога Марічко, неймовірно благородна людино – з Вашими піснями, відкритим серцем, любов'ю до людей!

Лариса Брюховецька

Марічка Миколайчук на фестивалі «На гостини до Івана». Село Чорторія на Буковині. 2011.

Валдемарс Хелманіс: «Моя кінорежисура – це моя інтуїція» (Закінчення)

–Тому люди, що говорять про Мединьша у вашому фільмі, надзвичайно органічні. Ви створили фільм, вклавши в нього свій талант, працю, кошти, тепер ще маєте займатись його прокатом? –Так, треба самому домовлятися з кінотеатрами, як, наприклад, у Талсі, Салдусі, з самоуправліннями і центрами культури в різних регіонах Латвії. У Ризі було три успішних покази при вщент заповненому залі. Як правило, я завжди йду на показ, бо мені важливо бачити, як глядач сприймає фільм – він для мене є найкращим критиком. Частина коштів від проданих квитків повертається моїй приватній студії, і це частково компенсує витрати на виробництво. Звісно, це не покриває всі витрати. У випадку з фільмом про Мединьша були меценати, які підтримали фільм, оскільки свого часу самі отримали зцілення і допомогу від нього. Андрей Мединьш прихистив чоловіка, що у двадцятиградусний мороз залишився на вулиці, без житла, став хрещеним батьком для дівчини Симони, в навчанні гри на органі. Різних прикладів є багато. Маю бажання згодом показати фільм на телебаченні. Тоді більше людей

його побачать, але спочатку хочу показати на міжнародних фестивалях.

Імант Ланцманіс – мистецтвознавець, автор багатьох книг, художник, що 42 роки був директором Рундальського палацу, 2021-го, в рік свого вісімдесятиріччя, отримав титул «Людина Європи у Латвії». Це абсолютно заслужено, оскільки фактично з руїн під його керівництвом і невтомною п'ятдесятирічною працею краса і достовірність історичного інтер'єру, архітектури, ландшафтного дизайну в Рундале повернені нам, сьогодишнім. На грандіозній виставці, що тривала до 26 лютого цього року в Національному художньому музеї Латвії, присвяченій життю і творчості І. Ланцманіса, окрім його картин, були і фото, що презентували важливі дати і моменти багатогранного життя художника. На одному з них він з Андреем Мединьшем, який слугує для нього прообразом героя його картини, сповненої філософського змісту. В початковому титрі фільму «Перетворювач руїн» Ланцманіс називає Андрея Мединьша Апостолом, посланим нам з тих часів.